

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA OBRONY NARODOWEJ**

z dnia 2007 r.

w sprawie regulaminu wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych

Na podstawie art. 93 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 370, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. 1. Rozporządzenie określa regulamin wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych, z uwzględnieniem w szczególności elementów zarządzeń i orzeczeń wydawanych w sprawach wykonania kar i środków dyscyplinarnych oraz ich wzorów, sposobu ich przechowywania oraz sposobu postępowania przy wykonywaniu poszczególnych kar i środków dyscyplinarnych.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 4 września 1997 r. o dyscyplinie wojskowej;
- 2) zarządzeniu - należy przez to rozumieć zarządzenie wykonania kary dyscyplinarnej, o której mowa w art. 22 ust. 1 pkt 3 – 5 ustawy lub środka dyscyplinarnego, wydane przez przełożonego dyscyplinarnego lub organ wojskowy, który orzekał w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji;
- 3) ukaranym - należy przez to rozumieć żołnierza, wobec którego wykonuje się karę dyscyplinarną lub środek dyscyplinarny;
- 4) areszcie - należy przez to rozumieć wojskowy areszt dyscyplinarny, w którym wykonuje się karę dyscyplinarną aresztu izolacyjnego, określony w odrębnych przepisach;
- 5) dowódcy - należy przez to rozumieć dowódcę jednostki wojskowej, w której ukarany pełni czynną służbę wojskową.

§ 2. 1. Zarządzenie posiada formę pisemną i zawiera:

- 1) powołanie:
 - a) podstawy prawnej,
 - b) orzeczenia, w którego wykonaniu jest wydawane i daty uprawomocnienia się tego orzeczenia;
- 2) termin rozpoczęcia i miejsce odbywania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub aresztu koszarowego;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 179, poz. 1750 oraz z 2007 r. Nr 176, poz. 1242.

- 3) sposób odbywania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania lub aresztu koszarowego, w tym określenie:
 - a) przełożonego lub innego żołnierza, do którego ukarany ma obowiązek zgłaszania się,
 - b) rodzaju i wymiaru dodatkowych zadań służbowych na rzecz jednostki wojskowej, wykonywanych przez ukaranego,
 - c) przełożonego sprawującego kontrolę wykonywania zadań, o których mowa lit. b;
- 4) termin wykonania albo termin rozpoczęcia wykonania środka dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem pkt 6, oraz określenie:
 - a) przełożonego ukaranego i przełożonego pokrzywdzonego żołnierza, kontrolujących wykonanie przez ukaranego obowiązku przeproszenia pokrzywdzonego,
 - b) przełożonego kontrolującego wykonanie przez ukaranego obowiązku naprawienia wyrządzonej szkody,
 - c) rodzaju i wymiaru dodatkowych zadań służbowych na rzecz jednostki wojskowej, wykonywanych przez ukaranego,
 - d) przełożonego sprawującego kontrolę wykonywania zadań, o których mowa w lit. c,
 - e) określenie grupy osób, której podaje się do wiadomości informację o ukaraniu oraz sposób podania do wiadomości tej informacji;
- 5) określenie obowiązku poinformowania o wykonaniu kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego;
- 6) określenie, w razie potrzeby, terminu zakończenia wykonania środka dyscyplinarnego zobowiązania do naprawienia wyrządzonej szkody.

2. Zarządzenie wykonania kary dyscyplinarnej, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona, zawiera elementy, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, 5 i 6, a także pouczenie o prawie, terminie i trybie wniesienia odwołania.

3. Wzór zarządzenia:

- 1) wykonania kary dyscyplinarnej lub kary dyscyplinarnej i środka dyscyplinarnego albo środka dyscyplinarnego stanowi załącznik nr 1 do rozporządzenia;
- 2) wykonania kary dyscyplinarnej, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona, stanowi załącznik nr 2 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Orzeczenie o odroczeniu lub przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania albo aresztu koszarowego zawiera:

- 1) podstawę prawną;
- 2) powołanie prawomocnego orzeczenia, którym kara dyscyplinarna została wymierzona;
- 3) okres odroczenia lub przerwania wykonania kary dyscyplinarnej.

2. Orzeczenie o odroczeniu w całości lub w części albo o rozłożeniu na raty wykonania kary pieniężnej zawiera elementy, o których mowa w § 2 ust. 1 pkt 1, a także termin odroczenia jej wykonania w całości lub w części albo warunki rozłożenia na raty.

3. Wzór orzeczenia o:

- 1) odroczeniu lub przerwaniu wykonania kary dyscyplinarnej zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania albo aresztu koszarowego stanowi załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 2) odroczeniu w całości lub w części albo rozłożeniu na raty wykonania kary pieniężnej stanowi załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 4. Zarządzenie lub orzeczenie, dotyczące wykonania kary dyscyplinarnej albo środka dyscyplinarnego oraz powiadomienie lub meldunek o wykonaniu kary dyscyplinarnej albo środka dyscyplinarnego, dołącza się do dokumentacji postępowania dyscyplinarnego. Przepisy § 5 ust. 1 i 3 oraz § 6 pkt 1 rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 września 2002 r. w sprawie przechowywania i rejestrowania dokumentacji postępowań dyscyplinarnych oraz prowadzenia ewidencji ukarań żołnierzy (Dz. U. Nr 155, poz. 1294) stosuje się odpowiednio.

§ 5. Kary i środki dyscyplinarne wykonuje się w sposób humanitarny, z poszanowaniem godności ludzkiej ukaranego.

§ 6. Ukarany ma obowiązek:

- 1) stosować się do poleceń zmierzających do wykonania orzeczenia o ukaraniu;
- 2) poinformować żołnierza kontrolującego wykonanie ukarania lub zarządzającego wykonanie ukarania o jego wykonaniu albo o przyczynach uniemożliwiających wykonanie ukarania.

Rozdział 2

Wykonywanie i odbywanie kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego

§ 7. 1. Odpis prawomocnego orzeczenia kary aresztu izolacyjnego wraz z zarządzeniem wykonania tej kary, właściwy sąd wojskowy przekazuje dowódcy.

2. W terminie do pięciu dni roboczych od dnia otrzymania dokumentów, o których mowa w ust. 1, dowódca:

- 1) kieruje ukaranego na badania lekarskie stwierdzające występowanie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez niego kary aresztu izolacyjnego;
- 2) ustala, w porozumieniu z komendantem aresztu, termin stawienia się ukaranego do odbycia kary aresztu izolacyjnego;
- 3) wystawia ukaranemu skierowanie określające termin i miejsce rozpoczęcia odbywania kary aresztu izolacyjnego;
- 4) w razie potrzeby zapewnia doprowadzenie ukaranego do aresztu przez wojskowy organ porządkowy.

3. W przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonych badań lekarskich występowania przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez ukaranego kary aresztu izolacyjnego, dowódca odstępuje od czynności, o których mowa w ust. 2 pkt 2-4, i powiadamia o tym sąd wojskowy.

4. Jeżeli wyniki badań, o których mowa w ust. 3, wskazują na przejściowy charakter przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez ukaranego kary aresztu izolacyjnego, dowódca, po ustaniu tych przeciwwskazań, ponownie kieruje ukaranego na badania lekarskie.

§ 8. Żołnierz skierowany do odbycia kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego jest obowiązany zabrać ze sobą:

- 1) książeczkę wojskową albo w razie jej utraty lub zniszczenia - inny dokument, na podstawie którego można ustalić jego tożsamość;
- 2) książeczkę zdrowia;
- 3) przybory higieny osobistej.

§ 9. 1. Podstawę przyjęcia ukaranego do aresztu stanowią dokumenty:

- 1) określone w § 8 pkt 1 i 2;
- 2) odpis orzeczenia wraz z zarządzeniem, o których mowa w § 7 ust. 1;
- 3) skierowanie, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 3;
- 4) zaświadczenie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez ukaranego kary aresztu izolacyjnego, wydane nie wcześniej niż czterdzieści osiem godzin przed terminem jego stawienia się do aresztu.

2. Przy przyjęciu do aresztu ukarany jest obowiązany podać swoje dane osobowe.

3. Przyjęcie ukaranego do aresztu następuje po:

- 1) sprawdzeniu dokumentów, o których mowa w ust. 1;
- 2) ustaleniu tożsamości ukaranego.

4. Komendant lub profos aresztu odmawia przyjęcia do aresztu ukaranego, jeżeli nie zostały dostarczone dokumenty, o których mowa w ust. 1, albo są one uszkodzone w stopniu nie pozwalającym na zapoznanie się z ich treścią.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się, jeżeli do aresztu zostanie przekazane pismo dowódcy, stwierdzające tożsamość ukaranego, a w przypadku gdy ukarany nie ma dokumentów, o których mowa w § 8 pkt 1 - także aktualna fotografia ukaranego.

6. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, żołnierza kieruje się do jednostki wojskowej, w której pełni on czynną służbę wojskową, zawiadamiając niezwłocznie dowódcę.

§ 10. 1. W razie uchylania się żołnierza od odbycia kary aresztu izolacyjnego, dowódca:

- 1) powiadamia o tym właściwy wojskowy sąd garnizonowy;
- 2) poleca doprowadzenie żołnierza do aresztu przez konwój lub inny wojskowy organ porządkowy określony w odrębnych przepisach, z zastrzeżeniem pkt 3;
- 3) w przypadku samowolnego przebywania poza jednostką wojskową lub wyznaczonym miejscem przebywania albo nie zgłoszenia się do odbycia kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego - występuje do Żandarmerii Wojskowej o zatrzymanie żołnierza i doprowadzenie go do tego aresztu.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, badania lekarskie stwierdzające występowanie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do odbycia przez żołnierza kary aresztu izolacyjnego można przeprowadzić w placówce zdrowia właściwej terytorialnie dla aresztu, na wniosek komendanta tego aresztu.

§ 11. 1. Dane osobowe ukaranego karą dyscyplinarną aresztu izolacyjnego, datę i godzinę oraz podstawę jego przyjęcia do aresztu, datę i godzinę oraz podstawę jego zwolnienia z aresztu, przyjęcie do depozytu i zwrot z depozytu jego rzeczy odnotowuje się w książce ewidencji żołnierzy odbywających karę dyscyplinarną aresztu izolacyjnego.

2. Wzór książki ewidencji żołnierzy odbywających karę dyscyplinarną aresztu izolacyjnego stanowi załącznik nr 5 do rozporządzenia.

3. Komendant lub profos aresztu niezwłocznie zawiadamia na piśmie dowódcę oraz właściwy wojskowy sąd garnizonowy o przyjęciu ukaranego do aresztu i zwolnieniu z niego, podając datę i godzinę przyjęcia lub zwolnienia.

§ 12. 1. Przy przyjęciu do aresztu ukarany jest obowiązany przekazać do depozytu:

- 1) dokumenty, w szczególności, o których mowa w § 8;

- 2) urządzenia elektroniczne i elektrotechniczne, w szczególności telekomunikacyjne oraz służące do rejestrowania lub odtwarzania informacji;
- 3) przedmioty, których posiadanie jest niedozwolone ze względu na bezpieczeństwo w areszcie, w szczególności: brzytwy, żyłki, metalowe noże, łyżki, widelce, narzędzia do cięcia metalu, środki służące do obezwładniania, pasy, paski, środki odurzające, substancje psychotropowe lub środki zastępcze oraz alkohol;
- 4) przedmioty wartościowe i inne posiadane przedmioty, z wyjątkiem wyrobów tytoniowych i przedmiotów osobistego użytku, a w szczególności zegarka, notatek, listów, fotografii członków rodziny i innych osób bliskich, przedmiotów kultu religijnego, materiałów piśmiennych oraz prasy, czasopism i książek.

2. Ukaraný może przekazać do depozytu pieniądze, o czym należy go pouczyć.

3. Dokumenty, pieniądze, przedmioty wartościowe oraz inne przedmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, wpisuje się do książki ewidencji żołnierzy odbywających karę dyscyplinarną aresztu izolacyjnego, określając cechy charakterystyczne tych dokumentów i przedmiotów lub kwotę pieniędzy. Wykaz rzeczy przyjętych do depozytu podpisuje żołnierz przyjmujący oraz ukarany.

4. Przy deponowaniu przedmiotów posiadanych przez ukaranego w pierwszej kolejności bierze się pod uwagę względy bezpieczeństwa.

§ 13. 1. Przy przyjęciu do aresztu oraz w razie potrzeby uzasadnionej wyłącznie względami bezpieczeństwa w areszcie, ukarany podlega w każdym czasie kontroli osobistej. Kontroli podlega w szczególności odzież, bielizna i obuwie ukaranego oraz pomieszczenie, w którym stale lub czasowo przebywa, a także przedmioty dostarczone mu przez inną osobę lub przekazywane przez niego innym osobom, z wyjątkiem korespondencji.

2. Paczki otrzymane przez ukaranego podlegają kontroli w jego obecności. W paczkach nie mogą być dostarczane artykuły, których sprawdzenie jest niemożliwe bez naruszenia w istotny sposób ich substancji, oraz artykuły w opakowaniach utrudniających kontrolę ich zawartości.

3. Kontrolę osobistą przeprowadza się z poszanowaniem godności ludzkiej i praw człowieka, w sposób możliwie najmniej naruszający dobra osobiste ukaranego. W szczególności kontroli osobistej dokonuje się przez żołnierza tej samej płci i w pomieszczeniu niedostępnym w czasie kontroli dla osób postronnych.

4. Przedmioty, o których mowa w § 12 ust. 1 pkt 3, znalezione w czasie kontroli ukaranego, podlegają przekazaniu do depozytu i zewidencjonowaniu w sposób określony w § 12 ust. 3.

§ 14. Ukaraný ma prawo bezzwłocznie po przyjęciu go do aresztu zawiadomić o miejscu swojego pobytu rodzinę lub inną osobę bliską.

§ 15. 1. Ukaranego umieszcza się w celi mieszkalnej wieloosobowej lub jednoosobowej, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. W jednej celi umieszcza się ukaranych tych samych korpusów osobowych i tej samej płci.

3. W celi jednoosobowej można umieścić ukaranego, gdy wynika to z zaleceń lekarza lub psychologa.

§ 16. 1. Ukarani przebywają w areszcie pod nadzorem profosa lub komendanta aresztu.

2. Komendant i profos aresztu mają obowiązek podejmowania działań niezbędnych w celu zapewnienia bezpieczeństwa osobistego ukaranym.

3. Areszt jest ochraniały przez wojskowe organy porządkowe lub inne organy ochrony określone w odrębnych przepisach.

§ 17. Ukaranego przyjętego do aresztu niezwłocznie informuje się o jego prawach i obowiązkach, w tym umożliwia się mu zapoznanie się z przepisami niniejszego rozporządzenia dotyczącymi wykonywania kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego.

§ 18. 1. Ukaraný ma prawo:

- 1) kontaktowania się z rodziną i innymi osobami bliskimi;
- 2) prowadzenia korespondencji;
- 3) składania skarg i wniosków;
- 4) do opieki lekarskiej;
- 5) wykonywania praktyk religijnych i korzystania z zorganizowanej posługi religijnej;
- 6) do wyżywienia, według norm określonych w odrębnych przepisach;
- 7) otrzymywania paczek i przekazów pocztowych;
- 8) dysponowania pieniędzmi, w tym dokonywania zakupów za pośrednictwem upoważnionych przez ukaranego osób, po uprzednim uzyskaniu zgody komendanta lub profosa na dokonanie zakupu;
- 9) poruszania się po areszcie w czasie i miejscach ustalonych w porządku dnia;
- 10) do spaceru i wypoczynku;
- 11) korzystania z książek i prasy.

2. Korzystanie przez ukaranego z przysługujących mu praw następuje w sposób nienaruszający praw innych osób oraz niezakłócający ustalonego w areszcie porządku dnia.

§ 19. 1. Ukaraný ma prawo do odwiedzin rodziny, a innych osób bliskich - za zezwoleniem komendanta lub profosa aresztu. Odwiedziny trwają sześćdziesiąt minut, a za zezwoleniem komendanta lub profosa aresztu mogą być przedłużone.

2. Odwiedziny, o których mowa w ust. 1, mogą odbywać się:

- 1) jeden raz w ciągu doby;
- 2) nie więcej niż z dwiema osobami jednocześnie.

3. W uzasadnionych przypadkach komendant lub profos aresztu może zezwolić na zwiększenie liczby odwiedzin w ciągu doby lub na większą liczbę osób odwiedzających.

4. Na polecenie komendanta aresztu odwiedziny odbywają się w obecności profosa, w sposób umożliwiający bezpośredni kontakt ukaranego z osobą odwiedzającą, przy oddzielnym stoliku.

5. Sposób odbywania odwiedzin profos aresztu podaje do wiadomości osobom odwiedzającym.

6. W razie naruszenia przez ukaranego lub osobę odwiedzającą ustalonego sposobu odbywania odwiedzin, mogą być one przerwane lub zakończone przez komendanta lub profosa aresztu przed czasem przeznaczonym na odwiedziny.

§ 20. 1. Korespondencja ukaranego nie podlega cenzurze.

2. Ukaranemu udostępnia się, jeżeli o to wnosi, przedmioty niezbędne do sporządzenia skargi lub wniosku albo pisma w sprawie, w której jest uczestnikiem postępowania.

3. Przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio do wysłania jednego listu osobistego w czasie odbywania kary.

§ 21. 1. Ukaranym ma prawo bezpośredniego zwracania się ze sprawami osobistymi do komendanta lub profosa aresztu oraz ze skargami i wnioskami związanymi z wykonywaniem kary aresztu izolacyjnego - do osób uprawnionych do kontroli wykonywania tej kary.

2. Składanie skarg i wniosków zbiorowych, jak również przez pojedynczych ukaranych w imieniu ogółu lub grupy ukaranych, jest niedozwolone.

§ 22. 1. Skargę lub wniosek ukaranego, związane z działalnością aresztu, jego komendant przedstawia bezzwłocznie dowódcy jednostki wojskowej, któremu areszt podlega, informując go o terminie zwolnienia ukaranego z aresztu, a inne przesyła organom wskazanym przez ukaranego.

2. Organ właściwy do załatwienia skargi lub wniosku, o których mowa w ust. 1, powiadamia ukaranego, za pośrednictwem komendanta aresztu, o sposobie ich załatwienia, w terminie nie dłuższym niż trzy dni od dnia ich otrzymania, a jeżeli został on już zwolniony z aresztu - za pośrednictwem przełożonego żołnierza, w terminie określonym w odrębnych przepisach.

3. Skargi i wnioski, o których mowa w ust. 1, oraz sposób ich załatwienia są ewidencjonowane w książce skarg i wniosków, znajdującej się w areszcie i prowadzonej przez komendanta lub profosa aresztu.

§ 23. 1. Ukaranym ma prawo, w sposób nienaruszający zasad tolerancji i niezakłócający ustalonego w areszcie porządku dnia, wykonywać praktyki religijne.

2. Ukaranym może, za zgodą komendanta lub profosa aresztu, korzystać z indywidualnej posługi religijnej w terminach innych, niż określa to ustalony w areszcie porządek dnia.

§ 24. 1. Ukaranym odbywa karę dyscyplinarną aresztu izolacyjnego w umundurowaniu polowym bez pasa głównego i w obuwiu bez sznurowadeł.

2. Ukaranemu wydaje się:

- 1) ubranie robocze - jeżeli prace przez niego wykonywane lub względy higieny to uzasadniają;
- 2) na noc - piżamę, materac, koc, prześcieradło i poduszkę z poszewką, a gdy temperatura w celi wynosi poniżej +18°C - dodatkowy koc;
- 3) bieliznę odpowiednią do pory roku;
- 4) środki do utrzymania higieny osobistej, jeżeli ich nie posiada.

§ 25. 1. Ukaranym karą dyscyplinarną aresztu izolacyjnego ma prawo posiadania w celi trwałych artykułów żywnościowych i przedmiotów osobistego użytku, z wyjątkiem tych, których posiadanie jest niedozwolone, a także wyrobów tytoniowych, notatek, listów, fotografii, przedmiotów kultu religijnego, materiałów piśmiennych, książek, prasy codziennej i czasopism.

2. Artykuły żywnościowe uznane przez lekarza albo komendanta lub profosa aresztu za nienadające się do spożycia podlegają zniszczeniu w obecności ukaranego. Zniszczenia dokonuje komendant lub profos aresztu.

§ 26. Ukaranym może dysponować pieniędzmi, przedmiotami wartościowymi i innymi, stanowiącymi jego własność, znajdującymi się w depozycie oraz otrzymanymi w przekazach pocztowych i paczkach, z wyjątkiem przedmiotów, których posiadanie w areszcie jest niedozwolone.

§ 27. 1. Ukaranym korzysta z niezbędnego dla zdrowia wypoczynku, w szczególności z prawa do co najmniej godzinnego spaceru w wyznaczonym miejscu, na wolnym powietrzu i ośmiogodzinnego czasu przeznaczonego na sen w ciągu doby.

2. W razie naruszenia przez ukaranego ustalonego sposobu odbywania spaceru, spacer może być zakończony przez komendanta lub profosa aresztu przed czasem.

§ 28. 1. Dowódca jednostki wojskowej, któremu podlega areszt, ustala porządek dnia w areszcie.

2. Porządek dnia w areszcie określa w szczególności:

- 1) ośmiogodzinny czas w porze nocnej przeznaczony na sen;
- 2) czas wykonywania prac porządkowych w areszcie;
- 3) czas i miejsce spożywania posiłków;
- 4) zasady i czas poruszania się ukaranych po terenie aresztu;
- 5) czas, miejsce i sposób odbywania spacerów;
- 6) czas i miejsce palenia tytoniu;
- 7) czas i sposób korzystania z kąpieli;
- 8) terminy, miejsce, czas i sposób dokonywania zakupów oraz odbywania odwiedzin;
- 9) czas i miejsce korzystania z usług religijnych;
- 10) terminy i miejsce przyjmowania ukaranych w sprawach skarg i wniosków, a także przyjmowania przez lekarza lub psychologa.

3. Ukaranego zaznajamia się z obowiązującym w areszcie porządkiem dnia przy przyjęciu do aresztu.

§ 29. 1. Dodatkowe zadania służbowe na rzecz jednostki wojskowej, wykonywane przez ukaranego, miejsce i czas ich wykonywania oraz przełożonego sprawującego kontrolę nad ich wykonywaniem, dowódca jednostki wojskowej, na rzecz której mają być one wykonywane, zgłasza komendantowi lub profosowi aresztu.

2. Rodzaj zadań, o których mowa w ust. 1, oraz miejsce i czas ich wykonywania przez ukaranego w danym dniu stwierdza się w książce meldunków, znajdującej się w areszcie i prowadzonej przez komendanta lub profosa aresztu.

§ 30. 1. Ukaranym jest obowiązany do:

- 1) przestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących wykonywania kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego oraz ustalonego w areszcie porządku dnia;
- 2) wykonywania rozkazów komendanta i profosa aresztu, a także poleceń przełożonych kontrolujących wykonywanie dodatkowych zadań służbowych na rzecz jednostki wojskowej;
- 3) wykonywania prac porządkowych w areszcie;
- 4) dbania o:
 - a) higienę osobistą, jak również należyty stan i czystość pomieszczeń, w których przebywa,
 - b) mienie aresztu;

5) poddania się kontroli osobistej.

2. Wobec ukaranego, który stwarza zagrożenia dla życia lub zdrowia własnego lub innej osoby, niszczy mienie lub uszkodza przedmioty, mogą być zastosowane środki przymusu bezpośredniego, na zasadach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie użycia środków przymusu bezpośredniego oraz broni palnej przez żołnierzy wojskowych organów porządkowych (Dz. U. Nr 157, poz. 1838).

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, komendant lub profos aresztu, dla przywrócenia porządku w areszcie, mogą wezwać do pomocy żołnierzy ze składu warty garnizonowej lub warty wewnętrznej jednostki wojskowej albo żołnierzy Żandarmerii Wojskowej.

§ 31. Spośród ukaranych umieszczonych w celi wieloosobowej komendant aresztu wyznacza starszego celi. Do obowiązków starszego celi należy dbałość o przestrzeganie przez ukaranych ustalonego w areszcie porządku dnia oraz obowiązków, o których mowa w § 30 ust. 1 pkt 4, a także informowanie komendanta lub profosa aresztu o potrzebach bytowych i zdrowotnych ukaranych.

§ 32. 1. Tryb kontrolowania przez sędziów i prokuratorów wojskowych wykonywania kary dyscyplinarnej aresztu izolacyjnego określają odrębne przepisy.

2. Prawo kontrolowania warunków, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia aresztu, określonych w odrębnych przepisach, oraz kontrolowania dokumentacji znajdującej się w areszcie mają dowódca jednostki wojskowej, któremu podlega areszt, przełożeni tego dowódcy i osoby przez nich upoważnione na piśmie, a także oficer inspekcyjny garnizonu i jego pomocnik.

3. Dowódca jednostki wojskowej, któremu podlega areszt, jest obowiązany co najmniej raz w miesiącu kontrolować pomieszczenia aresztu.

4. Osobom upoważnionym do kontroli aresztu komendant lub profos aresztu niezwłocznie umożliwiają jej przeprowadzenie, w tym rozmowę z ukaranymi bez udziału innych osób, wgląd w dokumentację i lustrację wszystkich pomieszczeń aresztu.

5. Osoby przeprowadzające kontrolę aresztu odnotowują ten fakt w książce meldunków znajdującej się w areszcie.

§ 33. 1. Komendant lub profos aresztu są obowiązani natychmiast zawiadomić:

- 1) komendanta właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej lub prokuratora wojskowego o każdym przypadku popełnienia przez odbywającego karę żołnierza - przestępstwa ściganego z urzędu lub wykroczenia;
- 2) dowódcę - o każdym przypadku popełnienia przez odbywającego karę żołnierza - przestępstwa, wykroczenia lub przewinienia dyscyplinarnego.

2. W przypadku stwierdzenia zgonu ukaranego, komendant lub profos aresztu jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić:

- 1) lekarza;
- 2) komendanta właściwej terytorialnie jednostki organizacyjnej Żandarmerii Wojskowej lub prokuratora wojskowego;
- 3) dowódcę jednostki wojskowej, któremu areszt podlega;
- 4) dowódcę.

§ 34. Ukaranego zwalnia się bezzwłocznie z aresztu:

- 1) po odbyciu kary;
- 2) w razie uchylenia kary;
- 3) w razie zmiany kary na inną albo na środek dyscyplinarny;
- 4) w razie przerwania wykonania kary.

§ 35. 1. Ukaranemu zwalnianemu z aresztu zwraca się, za pokwitowaniem odbioru, rzeczy przekazane do depozytu, z wyjątkiem przedmiotów, których posiadanie jest prawem zabronione.

2. Profos aresztu rozlicza ukaranego zwalnianego z aresztu z przedmiotów wydanych mu na czas pobytu w areszcie.

Rozdział 3

Wykonywanie i odbywanie kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego oraz zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania

§ 36. O treści zarządzenia wykonania kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego lub zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania organ, który wydał orzeczenie o ukaraniu w pierwszej instancji, informuje niezwłocznie ukaranego, za pośrednictwem jego przełożonego, a także informuje żołnierza kontrolującego wykonanie kary.

§ 37. 1. W przypadku zaistnienia ważnej przeszkody, a w szczególności:

- 1) choroby ukaranego;
- 2) śmierci lub ciężkiej choroby członka rodziny ukaranego;
- 3) klęski żywiołowej;
- 4) ogłoszenia alarmu w jednostce wojskowej;
- 5) wyjazdu na ćwiczenia wojskowe

- przełożony dyscyplinarny, który zarządził wykonanie kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego lub zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania, może, do czasu ustania przeszkody, zmienić określony w zarządzeniu termin, sposób i miejsce ich wykonywania i odbywania.

2. Wydanie zarządzenia lub orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, następuje z uwzględnieniem terminu określonego w art. 91 ust. 1 ustawy.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, przepis § 36 stosuje się odpowiednio.

§ 38. Odpis zarządzenia wykonania warunkowego zawieszenia wykonania kary dyscyplinarnej aresztu koszarowego lub zakazu opuszczania wyznaczonego miejsca przebywania organ, który wydał to zarządzenie, doręcza, za pokwitowaniem odbioru, w terminie nie dłuższym niż trzy dni od dnia wydania zarządzenia - ukaranemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu.

Rozdział 4

Wykonywanie innych kar dyscyplinarnych oraz środków dyscyplinarnych

§ 39. 1. W przypadku uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu kary odwołania z zajmowanego stanowiska służbowego, organ orzekający w tym postępowaniu dyscyplinarnym

w pierwszej instancji, jeżeli jest organem wojskowym uprawnionym do zwolnienia danego żołnierza ze stanowiska służbowego, w celu wykonania tego orzeczenia wydaje niezwłocznie decyzję o zwolnieniu żołnierza ukaranego tą karą z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego i wyznacza go na inne stanowisko służbowe lub przenosi do rezerwy kadrowej. Wyznaczenie na inne stanowisko służbowe oraz przeniesienie do rezerwy kadrowej odbywa się na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

2. Jeżeli organ orzekający karę dyscyplinarną odwołania z zajmowanego stanowiska służbowego nie jest uprawniony do wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, niezwłocznie przekazuje odpis prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu tej kary właściwemu uprawnionemu organowi wojskowemu.

3. W przypadku, o którym mowa w ust. 2, właściwy uprawniony organ wojskowy po wydaniu decyzji o zwolnieniu ukaranego żołnierza z dotychczas zajmowanego stanowiska służbowego, niezwłocznie przesyła odpis tej decyzji organowi orzekającemu w pierwszej instancji.

§ 40. 1. W przypadku uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu kary usunięcia z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej, organ orzekający w tym postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, w celu wykonania tego orzeczenia niezwłocznie wydaje rozkaz o zwolnieniu z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej żołnierza ukaranego tą karą.

2. W przypadku uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu kary usunięcia z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego, organ orzekający w tym postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, w celu wykonania tego orzeczenia niezwłocznie wydaje decyzję o zwolnieniu z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego żołnierza ukaranego tą karą.

3. W przypadku uprawomocnienia się orzeczenia o wymierzeniu kary usunięcia z zawodowej służby wojskowej, organ orzekający w tym postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, jeżeli jest organem wojskowym właściwym do wydania rozkazu personalnego stwierdzającego fakt zwolnienia danego żołnierza z zawodowej służby wojskowej, niezwłocznie wydaje taki rozkaz, na zasadach i w trybie określonych w odrębnych przepisach.

4. Jeżeli organ orzekający karę dyscyplinarną usunięcia z zawodowej służby wojskowej nie jest właściwy do wydania rozkazu personalnego, o którym w ust. 3, niezwłocznie przekazuje odpis prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu tej kary właściwemu uprawnionemu organowi wojskowemu.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, właściwy uprawniony organ wojskowy po wydaniu rozkazu personalnego o zwolnieniu ukaranego żołnierza z zawodowej służby wojskowej, niezwłocznie przesyła odpis tego rozkazu organowi orzekającemu w pierwszej instancji.

§ 41. 1. W wykonaniu prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej przełożony dyscyplinarny, który orzekał w pierwszej instancji, przesyła niezwłocznie odpis orzeczenia oraz odpis zarządzenia wykonania tej kary organowi finansowemu uprawnionemu, na podstawie odrębnych przepisów, do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza.

2. W przypadku zarządzenia wykonania kary pieniężnej, której wykonanie zostało warunkowo zawieszona, przełożony dyscyplinarny, który orzekał w pierwszej instancji, przesyła niezwłocznie organowi finansowemu uprawnionemu, na podstawie odrębnych przepisów, do

dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza, odpis prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej oraz odpis prawomocnego zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej.

3. Przełożony dyscyplinarny, orzekający w postępowaniu dyscyplinarnym w pierwszej instancji, który wydał orzeczenie o odroczeniu wykonania kary pieniężnej lub rozłożeniu jej na raty, przesyła niezwłocznie odpis tego orzeczenia i prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary pieniężnej organowi finansowemu uprawnionemu, na podstawie odrębnych przepisów, do dokonywania potrąceń z uposażenia żołnierza.

§ 42. 1. Jeżeli obok kary dyscyplinarnej został zastosowany środek dyscyplinarny, przełożony dyscyplinarny lub organ wojskowy, który orzekał w pierwszej instancji, może wydać jedno zarządzenie albo odrębnie zarządzić wykonanie kary dyscyplinarnej lub środka dyscyplinarnego, uwzględniając w szczególności:

- 1) organy uprawnione do wykonania kary dyscyplinarnej i środka dyscyplinarnego;
- 2) termin, sposób i miejsce wykonania kary dyscyplinarnej i środka dyscyplinarnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Środek dyscyplinarny powinien być wykonany w pierwszej kolejności, chyba że zaistniała przeszkoda uniemożliwiająca spełnienie, przed wykonaniem i odbyciem kary dyscyplinarnej, obowiązku wynikającego z zastosowanego środka dyscyplinarnego zobowiązania do przeproszenia pokrzywdzonego, zobowiązania do naprawienia wyrządzonej szkody lub zobowiązania do wykonywania dodatkowych zadań służbowych.

3. Przełożony dyscyplinarny, który prowadzi ewidencję ukarań żołnierza, przechowuje, od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o ukaraniu do dnia zatarcia ukarania, odznakę i legitymację odznaki tytułu honorowego żołnierza, w stosunku do którego został zastosowany środek dyscyplinarny pozbawienia prawa noszenia odznaki tytułu honorowego.

§ 43. 1. Podanie informacji o ukaraniu do wiadomości innych osób polega na zamieszczeniu tej informacji w rozkazie dziennym, rozkazie lub decyzji, a następnie jej odczytaniu w czasie odprawy lub na zbiórce w obecności innych osób, w tym żołnierzy posiadających ten sam co ukarany stopień wojskowy albo wyższy. Informacja ta może być wykorzystana również w analizach lub ocenach dyscypliny wojskowej.

2. Informacje o ukaraniu podawane do wiadomości innych osób obejmują:

- 1) stopień wojskowy, imię i nazwisko ukaranego żołnierza;
- 2) rodzaj popełnionego przewinienia dyscyplinarnego;
- 3) rodzaj ukarania.

Rozdział 5

Przepisy końcowe

§ 44. Traci moc rozporządzenie Ministra Obrony Narodowej z dnia 25 października 2002 r. w sprawie regulaminu wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych (Dz. U. Nr 183, poz. 1528).

§ 45. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r.

MINISTER OBRONY NARODOWEJ

w porozumieniu

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

UZASADNIENIE

W związku z ogłoszeniem w Dzienniku Ustaw ustawy z dnia 24 sierpnia 2007 r. o zmianie ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 176, poz. 1242), powstała konieczność opracowania zmian w przepisach określających wykonywanie kar i środków dyscyplinarnych.

Zakres zmian koniecznych do wprowadzenia w wyniku przedmiotowej nowelizacji, a także doświadczenia wynikające z praktyki funkcjonowania dotychczas obowiązujących przepisów, wpłynęły na podjęcie decyzji o odstąpieniu od nowelizacji rozporządzenia z dnia 25 października 2002 r. w sprawie regulaminu wykonywania i odbywania kar i środków dyscyplinarnych (Dz. U. Nr 183, poz. 1528), na rzecz opracowania go w nowym kształcie.

Wspomnianą ustawą z dnia 24 sierpnia br. ustanowiono w wojskowych przepisach dyscyplinarnych karę dyscyplinarną „odwołania z zajmowanego stanowiska służbowego” oraz dookreślono przełożonych uprawnionych do wymierzania kary dyscyplinarnej „usunięcia z nadterminowej zasadniczej służby wojskowej lub z czynnej służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego albo z zawodowej służby wojskowej”, co wymusiło dokonanie zmian w stosownych przepisach wykonawczych.

Pozostałe zmiany mają głównie charakter porządkujący i wynikają z potrzeby doprecyzowania poszczególnych przepisów, ponieważ budziły one wątpliwości podczas wykonywania kar i środków dyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414), projekt zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach internetowych Ministerstwa Obrony Narodowej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje projekt aktu prawnego.

Podmiotami, na które oddziałuje projektowane rozporządzenie są wyłącznie żołnierze w czynnej służbie wojskowej.

2. Konsultacje społeczne.

Ze względu na zakres przedmiotowy i podmiotowy rozporządzenia nie zakłada się poddania jego projektu dodatkowym konsultacjom społecznym.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie spowoduje dodatkowych skutków finansowych dla budżetu resortu obrony narodowej i budżetu państwa.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy i nie wiąże się z powstaniem lub utratą miejsc pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na przedsiębiorczość.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na przedsiębiorczość.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Zgodność regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Zakres projektu rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

**za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym**